

Οικονομικό & Επιχειρηματικό Ενημερωτικό Δελτίο Πολωνίας

Φεβρουάριος 2022

Οικονομία

- Ανάπτυξη
- Επιπτώσεις Ουκρανικής κρίσης
- Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας
- Πρόγραμμα New Deal
- Προϋπολογισμός 2022
- Εκτέλεση προϋπολογισμού 2021
- Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών
- Πληθωρισμός
- Επιτόκια
- Βιομηχανική παραγωγή
- Ανεργία
- Στεγαστικά δάνεια

Ενέργεια – Περιβάλλον

- Πυρηνική ενέργεια
- ΑΠΕ
- Διαφορά Πολωνίας-Τσεχίας για λιγνιτωρυχείο Torow
- Επεξεργασία λυμάτων

Επιχειρήσεις

- Κινεζικές επενδύσεις
- Νέες επενδύσεις Samsung
- Πολωνικές εταιρείες και Ουκρανική κρίση
- Λιανικό εμπόριο
- Ζυθοποιία
- Εμπορικά Κέντρα
- Κατανάλωση
- Διαφημιστική δαπάνη
- Εξαγωγές αγροτικών προϊόντων
- Χοιρινό κρέας
- Οικολογική συσκευασία

Ανάπτυξη: Ο ρυθμός ανάπτυξης το 2021 διαμορφώθηκε σε 5,7%, σύμφωνα με τη Στατιστική Υπηρεσία, έναντι συρρίκνωσης -2,5% το 2020. Η εσωτερική ζήτηση σημείωσε αύξηση 8,2% (-3% το 2020), οι επενδύσεις κατά 8% (-9% το 2020) και η ιδιωτική κατανάλωση κατά 6,2%. Η εσωτερική ζήτηση ήταν ο κύριος μοχλός ανάπτυξης, με συμβολή στην αύξηση του ΑΕΠ της τάξης του 7,6%, υπερβαίνοντας το προ πανδημίας επίπεδο. Η δραστηριότητα στη μεταποίηση κατέγραψε αύξηση 14,1%, στις κατασκευές 1,2% και στο εμπόριο 5,9%. Ειδικότερα το τέταρτο τρίμηνο του έτους, η ανάπτυξη ανήλθε σε 7,2% (έναντι 5,3% την προηγούμενη περίοδο). Εντούτοις, ο εποχιακά προσαρμοσμένος δείκτης ήταν ελαφρώς άνω του 1%. Η ονομαστική κατανάλωση αυξήθηκε κατά 8%, με την εποχιακά προσαρμοσμένη τιμή να είναι ενδεχομένως αρνητική. Στις επενδύσεις παρατηρείται άνοδος 12%. Η αύξηση αποθεματικών είχε την μεγαλύτερη συμβολή στην άνοδο του ΑΕΠ (4%), ενώ αρνητική ήταν η συμβολή των καθαρών εξαγωγών (-3%). Από την πλευρά της προσφοράς, καλές επιδόσεις σημείωσαν η μεταποίηση (14,2%), οι κατασκευές (5,5%) και το εμπόριο (8,0%). Αναλυτές εκτιμούν ότι, παρά τον υψηλό συνολικό ονομαστικό ρυθμό ανάπτυξης, η διάρθρωση ανά συντελεστή, ιδιαίτερα όσον αφορά στην κατανάλωση, δεν προοιωνίζεται θετικά για το βραχυπρόθεσμο μέλλον, με πρόγνωση για επιβράδυνση τις επόμενες περιόδους, κυρίως λόγω της εξασθένησης της ανάπτυξης διεθνώς και την πιο περιοριστική εγχώρια νομισματική πολιτική. (Santander.pl)

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε (προ Ουκρανικής κρίσης) προς τα άνω την πρόβλεψή της για την ανάπτυξη, το 2022, σε 5,5% (προηγούμενη εκτίμηση 5,2%), ενώ για το 2023 η διόρθωση ήταν επί τα χείρω, σε 4,2%, από 4,4%. Εντούτοις, η ΕΕ αύξησε την εκτίμησή της όσον αφορά τον πληθωρισμό, σε 6,8% το 2022 (από 5,2%) και 3,8% το 2023 (από 2,6%). Αναγνωρίζοντας ότι τα αντιπληθωριστικά μέτρα που έλαβε η πολωνική κυβέρνηση θα μειώσουν την επιβάρυνση των νοικοκυριών για την ενέργεια και τα τρόφιμα το πρώτο εξάμηνο του 2022, προβλέπεται ανάκαμψη του πληθωρισμού το πρώτο τρίμηνο του έτους, εξαιτίας της αύξησης της τιμής της ενέργειας. Η αύξηση του δομικού πληθωρισμού αναμένεται να προέλθει από την έντονη άνοδο των μισθών, καθ' όλη τη διάρκεια του έτους. Αναλυτές εκτιμούν,

ωστόσο, ότι, αφενός ο ρυθμός ανάπτυξης θα είναι μικρότερος λόγω καθυστέρησης στην έγκριση του πολωνικού Σχεδίου Ανάκαμψης, αφετέρου ο στόχος περιορισμού του πληθωρισμού στο 8% είναι εφικτός μόνο εφόσον τα αντιπληθωριστικά μέτρα παραταθούν έως το τέλος του 2022. (PAP, Santander.pl)

Επιπτώσεις Ουκρανικής κρίσης: Σύμφωνα με πρώτες εκτιμήσεις αναλυτών (Santander Bank Polska, Bank Pekao, PKO Bank Polski), η κρίση στην Ουκρανία, αλλά και η ευρύτερη ενεργειακή πολιτική της Ρωσίας, υπολογίζεται ότι θα έχει αρνητικές επιπτώσεις στην οικονομία της Πολωνίας της τάξης του 1-1,5% του ΑΕΠ, με συνέπεια την επιβράδυνση του ρυθμού ανάπτυξης, μεσοπρόθεσμα, στο επίπεδο του 3%. (έναντι πρόβλεψης 4,6%, σε Προϋπολογισμό 2022). Σημειώνεται ότι, το διμερές εμπόριο με τις δύο χώρες αντιστοιχεί στο 3% του ΑΕΠ της Πολωνίας ως προς τις εξαγωγές και στο 5% ως προς τις εισαγωγές. Οι πολωνικές εξαγωγές αφορούν κυρίως σε χημικά, ιατρικό εξοπλισμό και αγροτικά μηχανήματα, ενώ οι εισαγωγές σε προϊόντα ενέργειας, μέταλλα, τρόφιμα και ξυλεία. Στην περίπτωση των συγκρούσεων του 2014, η υποχώρηση των εμπορικών συναλλαγών ήταν περίπου 10-20%. Έντονη αναμένεται να είναι, σε κάθε περίπτωση, η επίδραση στον πληθωρισμό, πρωτίστως λόγω περαιτέρω αύξησης της τιμής της ενέργειας, αλλά και των αγροτικών προϊόντων, με αποτέλεσμα μεγαλύτερης κλίμακας αυξήσεις των επιτοκίων. Η ανησυχία που απορρέει από τις πρόσφατες πολιτικο-στρατιωτικές εξελίξεις στην περιοχή, επηρέασε τις αγορές κεφαλαίων και συναλλάγματος, με το δείκτη μετοχών υψηλής κεφαλαιοποίησης του Χρηματιστηρίου της Βαρσοβίας (WIG20) να υποχωρεί κατά 17,2%, μεταξύ 16-24/2, και τη διολίσθηση της ισοτιμίας του τοπικού νομίσματος έναντι του ευρώ κατά 2,1%, το διάστημα 22-24/2 (από 4,65 σε 4,55 EUR/PLN). (inwestycje.pl, Santander.pl, PAP)

Αξιολόγηση πιστοληπτικής ικανότητας: Ο οίκος Fitch διατήρησε την μακροπρόθεσμη διαβάθμιση της Πολωνίας σε 'A' με σταθερή προοπτική (17/2). Η αξιολόγηση αντανακλά τη σταθερή προοπτική ανάπτυξης, ενισχυμένη από μελλοντικές εισροές πόρων του Ταμείου next generation EU (NGEU) και την ταχύτερη του αναμενομένου μείωση του δημοσιονομικού ελλείμματος και κρατικού χρέους, ως συνέπεια ανάκαμψης της οικονομίας. Κατά την πρόβλεψη του Fitch, ο ρυθμός ανάπτυξης

θα είναι, κατά μέσο όρο, 3,9%, την περίοδο 2022-23. Αναμένεται αύξηση της δαπάνης των νοικοκυριών (4,2% ετησίως), ως αποτέλεσμα βελτίωσης της ψυχολογίας των καταναλωτών, ανόδου των μισθών και μείωσης των αποταμιεύσεων, ενώ η ταχύτερη εκταμίευση κοινοτικών πόρων υπολογίζεται ότι θα δώσει ώθηση στις επενδύσεις (5,2% ετησίως). Η έγκριση του Σχεδίου Ανάκαμψης εκτιμάται ότι θα δοθεί το δεύτερο εξάμηνο του 2022, η δε υλοποίηση χρηματοδοτήσεων θα ξεκινήσει το 2023. Όσον αφορά τον πληθωρισμό υπολογίζεται ότι θα κορυφωθεί το 2022 στο 7,8%, με το επιτόκιο να διαμορφώνεται σε 4%. Η διαβάθμιση του Moody's είναι 'A2' και του S&P 'A-'. (PAP)

Πρόγραμμα New Deal: Σοβαρά προβλήματα που προέκυψαν κατά την εφαρμογή φορολογικών μεταρρυθμίσεων του προγράμματος οικονομικής ανάπτυξης New Deal (απρόσμενες επιβαρύνσεις για ορισμένες κατηγορίες χαμηλομισθωτών, σύγχυση ως προς τον τρόπο υπολογισμού του φόρου εισοδήματος) είχαν ως αποτέλεσμα την παραίτηση του Υπουργού Οικονομικών Tadeusz Kosciński (7/2). (PAP)

Προϋπολογισμός 2022: Επικυρώθηκε από τον Πρόεδρο Andrzej Duda ο προϋπολογισμός του 2022, ο οποίος καταρτίστηκε με βάση τις ακόλουθες προβλέψεις βασικών οικονομικών: ρυθμός ανάπτυξης 4,6%, μέσος ετήσιος πληθωρισμός 3,3%, δημόσια έσοδα PLN 491,9 δισ. (€107,6 δισ.), δημόσιες δαπάνες PLN 521,8 δισ. (€114,2 δισ.), πρωτογενές έλλειμμα PLN 29,9 δισ. (€6,54 δισ.). (PAP)

Εκτέλεση προϋπολογισμού 2021: Ο προϋπολογισμός της Κεντρικής Κυβέρνησης το 2021 εμφάνισε έλλειμμα PLN 26,3 εκ. (€5,8 δισ.), σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Οικονομικών. Τα έσοδα υπολογίζονται σε PLN 495 εκ. (€109 δισ.), αυξημένα κατά 18% έναντι του 2020 και κατά 2,5% των προγραμματισθέντων. Οι δαπάνες ήταν επίσης υψηλότερες, από το 2020, κατά PLN 16,5 δισ. (€3,6 δισ.). Οι εισπράξεις από το ΦΠΑ ανήλθαν σε PLN 215,7 δισ. (€47,6 δισ.), αυξημένες κατά 16,9%, από τους ειδικούς φόρους σε PLN 75,8 δισ. (€16,7 δισ.), από τον εταιρικό φόρο σε PLN 52,4 δισ. (€11,6 δισ.), αύξηση 26,8%, και από το φόρο εισοδήματος PLN 151,1 δισ., αύξηση 24,3%. Σημειώνεται ότι στον τομέα κοινωνικής ασφάλισης (εκτός προϋπολογισμού Κεντρικής Κυβέρνησης) καταγράφηκε έλλειμμα PLN 44,37 δισ. Εκτιμάται ότι, το έλλειμμα Γενικής Κυβέρνησης διαμορφώνεται σε -2% του ΑΕΠ. (PAP, Santander.pl)

Ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών: Το έλλειμμα του ισοζυγίου τρεχουσών συναλλαγών ανήλθε σε €3,96 δισ., στο τέλος του 2021, έναντι €628 εκ., στο τέλος του Νοεμβρίου. Το εμπορικό έλλειμμα ήταν €2,04 δισ., ενώ το ισοζύγιο υπηρεσιών ήταν πλεονασματικό κατά €1,5 δισ. Πλεόνασμα €826 εκ. καταγράφηκε στο πρωτογενές εισόδημα και €324 εκ. στο δευτερογενές. (PAP)

Πληθωρισμός: Ο δείκτης τιμών καταναλωτή αυξήθηκε τον Ιανουάριο κατά 9,2% σε ετήσια βάση και κατά 1,9% έναντι του προηγούμενου μήνα (οι αντίστοιχες μεταβολές το Δεκέμβριου του 2021 ήταν 8,6% και 0,9%). (PAP)

Επιτόκια: Η Κεντρική Τράπεζα της Πολωνίας αύξησε το επιτόκιο αναφοράς κατά 50 μονάδες βάσης σε 2,75%, του επιτοκίου Lombard από 2,75 σε 3,25%, του προεξοφλητικού επιτοκίου από 2,35% σε 2,85% και του επιτοκίου καταθέσεων από 1,75% σε 2,25%. (PAP)

Βιομηχανική παραγωγή: Ετήσια αύξηση 14,1% σημείωσε η βιομηχανική παραγωγή το Δεκέμβριο (14,9% τον Νοέμβριο), ενώ μειώθηκε κατά 2,9% έναντι του προηγούμενου μήνα. Την ίδια περίοδο, στις χώρες της Ευρωζώνης, η βιομηχανική παραγωγή κατέγραψε ετήσια αύξηση 1,6% και μηνιαία 1,2%. Ο δείκτης υπευθύνων προμηθειών (PMI) υποχώρησε σε 54,5% τον Ιανουάριο, από 56,1% τον προηγούμενο μήνα, σύμφωνα με στοιχεία της εταιρεία αναλύσεων IHS Markit. Η μείωση αποδίδεται στην επιβράδυνση της παραγωγής, τη δυστοκία ενδιάμεσων εισροών και τον πληθωρισμό. Παράλληλα, ο δείκτης αισιοδοξίας των πολωνών παραγωγών μειώθηκε στο χαμηλότερο επίπεδο από τον Νοέμβριο του 2020. Οι παραγγελίες για εξαγωγές αυξήθηκαν ελαφρά για δεύτερο συνεχόμενο μήνα. (PAP, Eurostat)

Ανεργία: Ο εποχικά προσαρμοσμένος δείκτης ανεργίας διαμορφώθηκε σε 2,9%, τον Δεκέμβριο του 2021 (3% τον Νοέμβριο), σύμφωνα με την Eurostat, έναντι 7% κατά μέσο όρο στις χώρες της ΕΕ. (PAP)

Στεγαστικά δάνεια: Το 2021 χορηγήθηκαν 256.456 νέα στεγαστικά δάνεια συνολικής αξίας PLN 85,76 δισ. (€18,31 δισ.), σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας συλλογής δεδομένων της κτηματαγοράς Amron. Εντούτοις, η πτωτική τάση των αιτήσεων, σε μηνιαία βάση, που παρατηρείται από τον

Απρίλιο του 2021, εκτιμάται ότι θα ενταθεί περαιτέρω το 2022, ως αποτέλεσμα περαιτέρω αυξήσεων των επιτοκίων, αύξησης του κόστους ζωής, ανόδου των τιμών των κατοικιών και των επιπτώσεων της Ουκρανικής κρίσης. Το σύνολο των χορηγηθέντων δανείων, στο τέλος του 2021, ανέρχονταν σε PLN 511 δισ. (€109 δισ.). Τον Ιανουάριο του 2022 υποβλήθηκαν 28,03 χιλ. αιτήσεις για στεγαστικά δάνεια, μειωμένες κατά 25,9%, έναντι της αντίστοιχης περιόδου του 2020 και κατά 15,5% έναντι του προηγούμενου μήνα. Η μέση αξία των δανείων ήταν PLN 355,4 χιλ., υψηλότερη κατά 12,1%, σε ετήσια βάση, αλλά χαμηλότερη κατά 1,1%, έναντι του Δεκεμβρίου 2021. (pieniadze.rp.pl, PAP)

Ενέργεια – Περιβάλλον

Πυρηνική ενέργεια: Η κρατική *KGHM*, από τις μεγαλύτερες χαλυβουργίες παγκοσμίως και δεύτερη σε κατανάλωση ενέργειας βιομηχανική εταιρεία στην Πολωνία, συνήψε συμφωνία με την αμερικανική *NuScale Power* για την αντικατάσταση τεσσάρων μονάδων παραγωγής ενέργειας με καύση άνθρακα με μικρούς αρθρωτούς αντιδραστήρες (SMR). Οι συγκεκριμένες μονάδες προμηθεύουν το 25% των ενεργειακών αναγκών της *KGHM*, η δε μετατροπή προβλέπεται να ολοκληρωθεί έως το 2029. Παρόμοια συνεργασία συμφωνήθηκε τον περασμένο Δεκέμβριο μεταξύ της εταιρείας χημικών *Synthos* και των *GE Hitachi Nuclear Energy* και *BWXT Canada* για την εγκατάσταση δέκα αντιδραστήρων τεχνολογίας SMR, έως το 2030 και της αμερικανικής *Westinghouse* με δέκα πολωνικές εταιρείες. (notesfrompoland.com)

ΑΠΕ: Η *PGE Energia Odnawialna* εξαγόρασε επτά φωτοβολταϊκές μονάδες στις επαρχίες Wielkopolskie και Lubuskie (δυτική Πολωνία), συνολικής εγκατεστημένης ισχύος 26 MW. Η εκτιμώμενη παραγωγή τους είναι σχεδόν 29 GWh ηλεκτρικής ενέργειας ετησίως. Στόχος της *PGE* είναι να κατασκευάσει νέες φωτοβολταϊκές μονάδες ισχύος 3 GW και αιολικά πάρκα ισχύος 1 GW, έως το 2030. Η *PGE Energia Odnawialna*, του Ομίλου *PGE*, διαθέτει 17 αιολικά πάρκα, 29 υδροηλεκτρικούς σταθμούς, 4 σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας με αντλία και 5 φωτοβολταϊκά πάρκα. Η συνολική εγκατεστημένη ισχύς όλων των εγκαταστάσεων είναι 2.331,25 MW. (wnp.pl)

Διαφορά Πολωνίας-Τσεχίας για λιγνιτωρυχείο Torow: Επιτεύχθηκε συμφωνία μεταξύ Πολωνίας

και Τσεχίας για τη λειτουργία ανθρακορυχείου στην πόλη Turow (σύνορα με Γερμανία και Τσεχία), με συνέπεια την απόσυρση της καταγγελίας κατά της Πολωνίας ενώπιον του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου. Το ορυχείο, κατά την Τσεχία ευθύνεται για τη μόλυνση του υδροφόρου ορίζοντα. Τον Οκτώβριο του 2021 το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο είχε επιβάλει ημερήσιο πρόστιμο ύψους €500 χιλ. στην Πολωνία, για μη εφαρμογή απόφασης του Μαΐου του ίδιου έτους, βάσει της οποίας υποχρεούταν να αναστείλει τη λειτουργία του ορυχείου. Η Πολωνία ανέλαβε να καταβάλει αποζημίωση ύψους €35 εκ. στην Τσεχία και η *PGE* να δώσει €10 εκ. στις τοπικές τσεχικές αρχές (*Liberec*). Το ορυχείο θα συνεχίσει να λειτουργεί, ενώ παράλληλα θα κατασκευαστεί υπόγειο φράγμα για τον αποκλεισμό υδάτινων ροών, θα υπάρξει περιβαλλοντική επιτήρηση και θα συσταθεί ταμείο για τοπικά έργα. Η Πολωνία έχει αρνηθεί, έως σήμερα, να πληρώσει τα επιβληθέντα πρόστιμα, με αποτέλεσμα η Επιτροπή να αποφασίσει την παρακράτησή τους από κοινοτικούς πόρους που προορίζονται για την Πολωνία. (PAP)

Επεξεργασία λυμάτων: Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ανακοίνωσε ότι έχει υποβληθεί καταγγελία στο Ευρωπαϊκό Δικαστήριο κατά της Πολωνίας, σε σχέση με την επεξεργασία λυμάτων. Η ΕΕ υπενθυμίζει ότι η Πολωνία οφείλει να τηρεί τα προβλεπόμενα σε σχετική Οδηγία του 2015, παρατηρώντας ότι 1.000 πόλεις δεν διαθέτουν δημοτικό σύστημα συλλογής λυμάτων, με αποτέλεσμα αυτά να απορρίπτονται απευθείας σε ποτάμια, θάλασσες ή λίμνες χωρίς επεξεργασία. (gospodarka.pl)

Επιχειρήσεις

Κινεζικές επενδύσεις: Η Κίνα σχεδιάζει την κατασκευή κέντρου επιμελητείας μεταφορών στην Πολωνία, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας Belt and Road, σύμφωνα με δηλώσεις συμβούλου του Πολωνού Προέδρου. Σημειώνεται ότι οι αρχηγοί των δύο κρατών είχαν πρόσφατα (6/2) συνάντηση στο Πεκίνο. (PAP)

Νέες επενδύσεις Samsung: Η *Samsung* ανακοίνωσε ότι προγραμματίζει επέκταση της παραγωγικής της βάσης στην Πολωνία, με αναβάθμιση της μονάδας οικιακών ηλεκτρικών

συσκευών (ψυγεία, πλυντήρια) που λειτουργεί στο Wronki. Η επένδυση θα ανέλθει σε PLN 900 εκ. (€198 εκ.). Επιπλέον, θα δημιουργηθεί, στην ίδια περιοχή, βιομηχανικό σύμπλεγμα στο οποίο θα ενταχθούν οι κύριοι προμηθευτές της *Samsung*. Το πρόγραμμα πρόκειται να υλοποιηθεί την περίοδο 2022-24 και αναμένεται να αυξήσει την παραγωγική δυναμικότητα κατά 30%, από 4 εκ. σε 5,2 εκ. μονάδες. Η *Samsung* λαμβάνει πολωνικές δημόσιες ενισχύσεις ύψους PLN 86 εκ., με τη μορφή επιχορηγήσεων και φοροαπαλλαγών. (notesfrompoland.com)

Πολωνικές εταιρείες και Ουκρανική κρίση: Σύμφωνα με στοιχεία της *Erste Bank* (θυγατρικής αυστριακού Ομίλου *Erste Group*), ο αποκλεισμός ρωσικών τραπεζών από το διεθνές σύστημα διακανονισμού τραπεζικών πληρωμών *Swift* και το πάγωμα περιουσιακών στοιχείων της Κεντρικής Τράπεζας της Ρωσίας, αναμένεται να δημιουργήσει σημαντικά προβλήματα σε πολωνικές επιχειρήσεις με έντονη έκθεση στη ρωσική αγορά. Ενδεικτικά, αναφέρονται η εταιρεία λιανικού εμπορίου ενδυμάτων *LPP*, με αποθέματα στη Ρωσία ύψους PLN 900 εκ. (€191 εκ.), η εταιρεία οικιακού ηλεκτρικού εξοπλισμού *Amica* με 15% των εσόδων της να προέρχονται από χώρες της Αν. Ευρώπης και κυρίως τη Ρωσία και η εταιρεία επίπλων *Forte* η οποία προμηθεύεται 30-40% των πρώτων υλών (ξυλεία) από την Ουκρανία. (*PAP*)

Λιανικό εμπόριο: Η αλυσίδα *ALDI* σχεδιάζει τη λειτουργία 60 νέων καταστημάτων το 2022, επενδύοντας περίπου PLN 30 εκ. (dlahandlu.pl)

Ζυθοποιία: Σύμφωνα με στοιχεία της *Deloitte Advisory*, το 2020 λειτουργούσαν συνολικά 363 ζυθοποιίες, η αξία της παραγωγής ήταν PLN 18,5 δισ., ο δε κλάδος απέφερε PLN 11 δισ. σε φόρους, απασχολώντας 115.000 εργαζομένους. Το 90% των υλικών και υπηρεσιών που χρησιμοποιούνται, αξίας PLN 4 δισ. το 2020, προέρχονταν από τοπικές εταιρείες. Η συντριπτική πλειοψηφία της παραγωγής (92%) διατίθεται στην εγχώρια αγορά. Οι περιορισμοί στην εστίαση, λόγω πανδημίας, επηρέασαν αρνητικά την κατανάλωση, η οποία μειώθηκε στα 93,6 λίτρα κατά κεφαλή (χαμηλό δεκαετίας), ενώ και η παραγωγή μειώθηκε κατά 4%. Παράλληλα, την περίοδο 2020-2022 ο ειδικός φόρος κατανάλωσης αυξήθηκε δύο φορές κατά 10%. Ειδικοί αναμένουν αλλαγές στη δομή της κατανάλωσης, με στροφή προς τις μπύρες χαμηλής ή μηδενικής περιεκτικότητας αλκοόλ και τις μπύρες premium. Ενδεικτικά, καταγράφεται αύξηση του

μεριδίου της κατηγορίας 0,0% αλκοόλ στο 5,7% το 2020, με κύκλο εργασιών που ξεπέρασε, για πρώτη φορά, τα PLN 1 δισ. (handlextra.pl)

Εμπορικά Κέντρα: Σύμφωνα με στοιχεία της εταιρείας κτηματομεσιτικών συμβούλων *CBRE*, στον τομέα των εμπορικών κέντρων προστέθηκαν, το 2021, νέες εγκαταστάσεις, αυξάνοντας το διαθέσιμο επαγγελματικό χώρο κατά 12%, στα 12,02 εκ τ.μ., εκτιμάται δε ότι εντός του 2022 θα προστεθούν 300 χιλ. τ.μ., επιπλέον. Μεταξύ των μεγαλύτερων νέων κέντρων είναι: *Galeria Andrychów* (23 χιλ. τ.μ.), *S1 Center Lipnik* (15 χιλ. τ.μ.) και υπερκατάστημα της *Leroy Merlin* στο Łódź, ενώ από τα υπό κατασκευή ξεχωρίζουν τα *Karuzela Kofobrzeg* (30 χιλ. τ.μ.), *Leroy Merlin DIY store* (30 χιλ. τ.μ.) στη Warsaw και *Galeria Bawóchanka* (23 χιλ. τ.μ.) στο Bełchatów. Οι επενδυτές αναζητούν νέες ευκαιρίες, στρεφόμενοι σε μικρότερες πόλεις, κάτω των 100 χιλ. κατοίκων. Τα εμπορικά κέντρα κατέχουν μερίδιο 30% του συνολικού λιανικού εμπορίου, σε όρους επιφανείας. Το κόστος ενοικίασης παραμένει σταθερό, ανερχόμενο σε € 100-130 / τ.μ., μηνιαίως, για επιφάνεια 100 τ.μ. στη Βαρσοβία και €40-50 / τ.μ. σε άλλες μεγάλες πόλεις. (dlahandlu.pl)

Κατανάλωση: Άνω του 50% των Πολωνών σχεδιάζει μείωση δαπανών το πρώτο τρίμηνο του 2022 (44,8% την αντίστοιχη περίοδο του 2021), ενώ αύξηση το 31,4% (43,7%), σύμφωνα με έρευνα των εταιρειών συμβούλων επιχειρήσεων *UCE Research* και *BLIX*. Το 71% των ερωτηθέντων υποδεικνύει την αύξηση των τιμών ως κύριο λόγο των περικοπών. Κατά μέσο όρο, η μείωση θα είναι της τάξης του 10-15%. Οι μεγαλύτερες μειώσεις αφορούν στην ένδυση (39,7%) και τα τρόφιμα (30,7%) και ακολουθούν οι οικιακές ηλεκτρικές συσκευές (27,3%), η υπόδηση (24,2%), τα ποτά (23,4) και τα τσιγάρα (20,8%), τα είδη ανακαίνισης (18,6%) και τα προϊόντα καθαρισμού οικιακής χρήσης (19,2%). Πέραν της ακρίβειας, παράγοντες που επιδρούν αρνητικά στην προγραμματιζόμενη καταναλωτική δαπάνη είναι ο φόβος της οικονομικής ύφεσης (32,4%) και η απουσία αποταμιεύσεων (16,3%). Επιπλέον, προβληματισμό προκαλεί το ενδεχόμενο στασιμοπληθωρισμού, με την υποχώρηση της οικονομικής δραστηριότητας και συνεπακόλουθη μείωση της απασχόλησης. (handlextra.pl)

Διαφημιστική δαπάνη: Η αξία της διαφημιστικής αγοράς σημείωσε ετήσια αύξηση 16,2% το 2021, βάσει στοιχείων του πρακτορείου *Publicis*. Η

διαφημιστική δαπάνη ήταν μεγαλύτερη κατά 7% και από την προ πανδημίας επίδοση του 2019, ενώ το 2020 είχε συρρικνωθεί κατά 7,9%. Η διαφημιστική δαπάνη στο διαδίκτυο ξεπέρασε για πρώτη φορά εκείνη της τηλεοπτικής, με τις δύο, από κοινού, να καταλαμβάνουν μερίδιο 85%. Το 2022 εκτιμάται ότι η ανάπτυξη θα ανέλθει στο 4,5-6,5%. (PAP)

Εξαγωγές αγροτικών προϊόντων: Η αξία των εξαγωγών αγροτικών προϊόντων αυξήθηκε το 2021 κατά 9%, σε ετήσια βάση, φθάνοντας τα €37,4 δισ. (PLN 170,8 δισ.), με το πλεονασματικό ισοζύγιο να αυξάνει κατά 10%, διαμορφούμενο σε €12,7 δισ. Περίπου το 73% των εσόδων από τις εξαγωγές αγροδιατροφικών προϊόντων προήλθε από πωλήσεις σε χώρες της ΕΕ (€27,1 δισ., αύξηση 11%), με κυριότερες τις: Γερμανία (€9,4 δισ., αύξηση 9%), Ολλανδία (€2,2 δισ., αύξηση 16%), Γαλλία (€2,1 δισ., αύξηση 16%), Ιταλία (€1,9 δισ., αύξηση 10%), Τσεχία (€1,6 δισ., αύξηση 5%). Η αξία των εξαγωγών προς χώρες εκτός ΕΕ ανήλθε σε €10,3 δισ. (αύξηση 3%), με κυριότερους προορισμούς: Ην. Βασίλειο (€3,0 δισ., μείωση 4%), Ουκρανία (€0,8 δισ., αύξηση 7%), Ρωσία (€0,7 δισ., αύξηση 19%), ΗΠΑ (€0,6 δισ., αύξηση 14%), Σ. Αραβία (€0,5 δισ., μείωση 26%), Αλγερία (€0,4 δισ., αύξηση 66%). Στη διάρθρωση των εξαγωγών κυριάρχησαν το κρέας και τα προϊόντα κρέατος (€7,0 δισ., αύξηση 9%). Ακολουθούν τα δημητριακά και τα μεταποιημένα προϊόντα (€4,7 δισ., αύξηση 10%), ο καπνός και τα τσιγάρα (€4,1 δισ., μείωση 4%), η ζάχαρη και τα προϊόντα ζαχαροπλαστικής (€2,8 δισ., αύξηση 9%), τα γαλακτοκομικά (€2,6 δισ., αύξηση 13%) και τα ψάρια (€2,4 δισ., αύξηση 4%). (forsal.pl)

Χοιρινό κρέας: Λόγω της μη κερδοφορίας της εκτροφής χοίρων, η εγχώρια παραγωγή χοιρινού κρέατος μειώθηκε κατά 13%, την τελευταία δεκαετία, ενώ οι εισαγωγές τετραπλασιάστηκαν. Η Πολωνία, μέχρι πρότινος σημαντικός εξαγωγέας χοιρινού κρέατος, αποτελεί πλέον τον πέμπτο μεγαλύτερο εισαγωγέα στην ΕΕ, δαπανώντας περίπου €1,9 δισ., το 2020, για την εισαγωγή χοιρινού κρέατος και χοίρων για λόγους αναπαραγωγής. Ο αριθμός των χοιροτροφείων μειώνεται, καθώς το κόστος των ζωοτροφών αυξάνεται, ενώ οι τιμές αγοράς των χοίρων παραμένουν χαμηλές. Δυσμενής επίδραση στην παραγωγή έχει, τέλος, η αφρικανική πανώλη των χοίρων. (portalspozywczy.pl)

Οικολογική συσκευασία: Σύμφωνα με έρευνα της εταιρείας Nielsen, το 40% των πολωνών καταναλωτών ενδιαφέρεται για φιλικά προς το

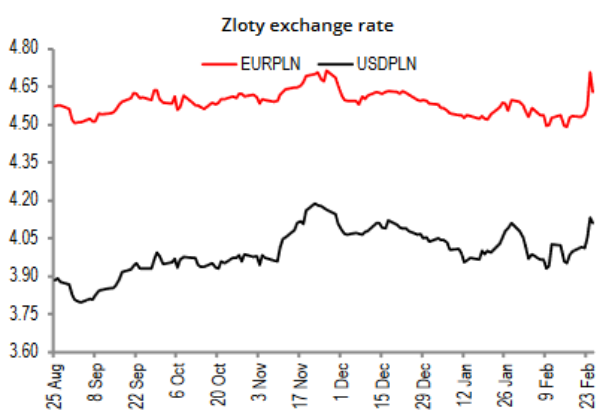
περιβάλλον προϊόντα (οικολογικά), τάση η οποία διαπιστώνεται ολοένα εντονότερη για τα προϊόντα οικιακής καθαριότητας (αύξηση κατανάλωσης 65% την περίοδο Νοεμβρίου 2020 - Οκτωβρίου 2021, σε PLN 50,5 εκ.). Μολονότι το μερίδιο των οικολογικών προϊόντων της συγκεκριμένης κατηγορίας είναι πολύ μικρό, μόλις 0,7%, ο ρυθμός ανάπτυξής τους είναι σημαντικός (λ.χ. 20% των νέων καθαριστικών πλυντηρίων πιάτων). Η μεγαλύτερη αύξηση σημειώθηκε στα μαλακτικά πλυντηρίου (608%, μερίδιο 2% οικολογικών), ακολουθούμενα από τα απορρυπαντικά πλυντηρίου (296%, μερίδιο 10%), καθαριστικά τουαλέτας (227%, μερίδιο 8%). Τα μέσα καθαρισμού έχουν το μεγαλύτερο μερίδιο (35%, με αύξηση 67%). Τα καθαριστικά πιάτων υγρά ή σε σκόνη είχαν αύξηση 35% και τα καθαριστικά τζαμιών 31%. Το μερίδιο προϊόντων ιδιωτικής ετικέτας αυξήθηκε από 1,4% σε 13,1%. Τα παντοπωλεία είναι το κύριο κανάλι διανομής (41%) με δεύτερο τις υπεραγορές (23%), ενώ έπονται οι εκπτώτικες αλυσίδες (19%) και τα σουπερμάρκετ (14%). Επιπλέον των οικολογικών υλικών που χρησιμοποιούνται για το περιεχόμενο και τη συσκευασία των προϊόντων, παρατηρείται αύξηση του ενδιαφέροντος για την ανακύκλωση-επιαναχρησιμοποίηση των ίδιων συσκευασιών για προϊόντα όπως υγρά σαπούνια, σαμπουάν και καθαριστικά πλυντηρίων ρούχων. (handelextra.pl)

Πηγές: Polish Press Agency (PAP), Στατιστική Υπηρεσία (GUS), Ημερήσιος Οικονομικός Τύπος, Santander Polska, Eurostat

Χρηματιστήριο Βαρσοβίας (1-28/2/2022)

Ισοτιμίες (EURO-PLN, USD-PLN)

Απόδοση ομολόγων

